

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. vasario 11 d.
(OR. en)

6158/22

Tarpinstitucinė byla:
2022/0027 (CNS)

FISC 38
ECOFIN 111
MI 101

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2022 m. vasario 10 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI-MIKKELSENUI
Komisijos dok. Nr.:	COM(2022) 39 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl TARYBOS DIREKTYVOS, kuria dėl neprivalomo atvirkštinio apmokestinimo mechanizmo, taikomo tam tikroms prekėms ir paslaugoms, kurias tiekiant ar teikiant gali būti sukčiaujama, ir kovos su sukčiavimu pridėtinės vertės mokesčiu Greitojo reagavimo mechanizmo taikymo laikotarpio pratęsimo iš dalies keičiama Direktyva 2006/112/EB

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2022) 39 final.

Priedama: COM(2022) 39 final

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2022 02 10
COM(2022) 39 final

2022/0027 (CNS)

Pasiūlymas

TARYBOS DIREKTYVA

kuria dėl neprivalomo atvirkštinio apmokestinimo mechanizmo, taikomo tam tikroms prekėms ir paslaugoms, kurias tiekiant ar teikiant gali būti sukčiaujama, ir kovos su sukčiavimu pridėtinės vertės mokesčiu Greitojo reagavimo mechanizmo taikymo laikotarpio pratęsimo iš dalies keičiama Direktyva 2006/112/EB

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Šio pasiūlymo dėl direktyvos, kuria iš dalies keičiama 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos¹ (toliau – PVM direktyva), tikslas – pratęsti: 1) galimybę valstybėms narėms taikyti atvirkštinio apmokestinimo mechanizmą, siekiant kovoti su sukčiavimu tiekiant prekes ir teikiant paslaugas, nurodytas PVM direktyvos 199a straipsnio 1 dalyje, ir 2) galimybę taikyti Greitojo reagavimo mechanizmą (GRM), nustatytą PVM direktyvos 199b straipsnyje, siekiant kovoti su sukčiavimu taikant atvirkštinio apmokestinimo mechanizmą itin konkrečiais atvejais.

PVM direktyvos 193 straipsnyje nustatyta bendra taisyklė: PVM moka prekes tiekiantis arba paslaugas teikiantis apmokestinamasis asmuo. Pagal nukrypti leidžiantį atvirkštinio apmokestinimo mechanizmą galima nustatyti, kad prievolė sumokėti PVM tenka prekių arba paslaugų gavėjui. Pagal šį atvirkštinio apmokestinimo mechanizmą PVM apskaičiuoja ne tiekėjas, o pirkėjas (apmokestinamasis asmuo) savo PVM deklaracijoje. Tuomet šis PVM atskaitomas toje pačioje PVM deklaracijoje, todėl jei šis asmuo turi teisę į viso PVM atskaitą, rezultatas yra lygus nuliui.

Atvirkštinio apmokestinimo mechanizmas naudojamas kovai su sukčiavimu, visų pirma su dingusio prekiautojo sukčiavimu Bendrijoje. Šios rūšies sukčiavimas – tai sukčiavimas, kai prekiautojas įsigyja iš kitos valstybės narės gabenamas arba siunčiamas PVM neapmokestinamas prekes ir parduoda jas pirkėjui, išrašydamas sąskaitą faktūrą su PVM. Gavęs PVM sumą iš pirkėjo, toks prekiautojas dingsta mokesčių administratoriui nesumokėjęs mokėtino PVM. O pirkėjas, veikdamas sąžiningai, gali įprastai atskaityti tiekėjui sumokėtą PVM, pateikdamas PVM deklaraciją. Taigi, taikant atvirkštinio apmokestinimo mechanizmą, galiausiai PVM tiekėjui nesumokamas.

Valstybės narės neprivalo taikyti PVM direktyvos 199a straipsniu grindžiamo atvirkštinio apmokestinimo mechanizmo. Šiuo mechanizmu joms suteikiama galimybė kovoti su tokio pobūdžio sukčiavimu iš anksto nustatytose jautriose srityse, kai jų teritorijose imama taip sukčiauti². Kai tiekėjai privalo taikyti atvirkštinio apmokestinimo mechanizmą tokioms vidaus prekėms, jie negali įtraukti PVM į savo sąskaitą faktūrą. Taigi, jie negaus PVM sumos iš pirkėjo, todėl tokie prekiautojai negalės pasisavinti PVM ir dingti. 199b straipsnyje nurodytas GRM – išimtinė priemonė, kuria valstybėms narėms suteikta galimybė esant skubiam reikalui greitai įvesti laikiną atvirkštinio apmokestinimo mechanizmą prekių ir paslaugų sektoriuose, kuriuose nustatomas staigus stambaus masto sukčiavimas ir kurie nėra nurodyti PVM direktyvos 199a straipsnyje. Ši procedūra yra išimtinė ir labai greita, nes Komisija turi per vieną mėnesį pateikti neigiamą nuomonę arba raštu patvirtinti atitinkamai valstybei narei, kad ji neprieštarauja priemonei. Valstybė narė gali patvirtinti specialią GRM priemonę nuo to patvirtinimo gavimo dienos. Taikyti šį mechanizmą valstybės narės gali tuo laikotarpiu, kuris įprastomis sąlygomis yra reikalingas tam, kad pagal PVM direktyvos 395 straipsnį būtų gautas leidimas taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą. Tokiam leidimui gauti gali

¹ 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (OL L 347, 2006 12 11, p. 1).

² Pavyzdžiui, šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo leidimų perleidimas, mobiliųjų telefonų, dujų ir elektros energijos sertifikatų tiekimas, telekomunikacijų paslaugų teikimas, javų ir kitų pramoninių augalų tiekimas.

prireikti šešių mėnesių. Siekiant priimti tokią nukrypti leidžiančią nuostatą reikia, kad Komisija pateiktų pasiūlymą, o Taryba jį vieningai priimtų.

Pirmą kartą PVM direktyvos 199a straipsnis buvo taikomas³ nuo 2010 m. iki 2015 m. birželio 30 d., o pirmą kartą pratęstas⁴ (su pakeitimais) – iki 2018 m. gruodžio 31 d. PVM direktyvos 199b straipsnis pirmą kartą buvo taikomas⁵ nuo 2013 m. iki 2018 m. gruodžio 31 d. PVM direktyvos 199a ir 199b straipsniai vėliau buvo pratęsti⁶ iki 2022 m. birželio 30 d., kad sutaptų su iš pradžių numatyta galutinės PVM sistemos įsigaliojimo data (daugiau informacijos pateikta toliau).

Tuo metu, kai PVM direktyvos 199a ir 199b straipsnių taikymo laikotarpis turėjo būti pratęstas iki 2022 m. birželio 30 d., Komisija pateikė į šiuos straipsnius įtrauktų mechanizmų poveikio ataskaitą⁷ ir, remdamasi mokesčių administratorių ir verslo suinteresuotųjų subjektų pateikta informacija, padarė išvadą, kad šiuose straipsniuose numatytos priemonės buvo naudingos kovojant su sukčiavimu.

Siekdama struktūriškiau spręsti dingusio prekiautojo sukčiavimo Bendrijoje klausimą, Komisija pateikė pasiūlymą įvesti vadinamąją galutinę PVM sistemą – paprastesnę ir sukčiavimui kelią užkertančią Sąjungos vidaus prekybos prekėmis sistemą⁸. Ši tvarka (ji, Komisijos siūlymu, turėtų įsigalioti 2022 m. liepos 1 d.) yra svarbiausia kovos su dingusio prekiautojo sukčiavimu Bendrijoje priemonė.

Tačiau iš Taryboje vykstančių derybų padėties matyti, kad 2022 m. liepos 1 d. galutinė PVM sistema įsigalioti negalės. Siekiant sudaryti sąlygas tęsti derybas dėl galutinės sistemos nekeliant pavojaus esamoms kovos su sukčiavimu PVM priemonėms, tikslinga pratęsti minėtuose straipsniuose nurodytą kovos su sukčiavimu priemonių taikymą dar vienam ribotam laikotarpiui.

³ 2010 m. kovo 16 d. Tarybos direktyva 2010/23/ES, iš dalies keičianti Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos nuostatas dėl atvirkštinio apmokestinimo mechanizmo neprivalomo ir laikino taikymo tam tikroms paslaugoms, kurias teikiant gali būti sukčiaujama (OL L 72, 2010 3 20, p. 1–2).

⁴ 2013 m. liepos 22 d. Tarybos direktyva 2013/43/ES, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos nuostatos dėl atvirkštinio apmokestinimo mechanizmo neprivalomo ir laikino taikymo tam tikroms prekėms ir paslaugoms, kurias tiekiant (teikiant) gali būti sukčiaujama (OL L 201, 2013 7 26, p. 4–6).

⁵ 2013 m. liepos 22 d. Tarybos direktyva 2013/42/ES, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos, kiek tai susiję su kovos su sukčiavimu pridėtinės vertės mokesčiu Greitojo reagavimo mechanizmu (OL L 201, 2013 7 26, p. 1).

⁶ 2018 m. lapkričio 6 d. Tarybos direktyva (ES) 2018/1695, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos nuostatos, susijusios su neprivalomo atvirkštinio apmokestinimo mechanizmo taikymo tam tikroms prekėms ir paslaugoms, kurias tiekiant ar teikiant gali būti sukčiaujama, laikotarpiu ir su kovos su sukčiavimu pridėtinės vertės mokesčiu greitojo reagavimo mechanizmo taikymo laikotarpiu (OL L 282, 2018 11 12, p. 5–7).

⁷ Komisijos ataskaita Tarybai ir Europos Parlamentui dėl Tarybos direktyvos 2006/112/EB 119a ir 119b straipsnių poveikio kovai su sukčiavimu (COM(2018) 118/2).

⁸ Pasiūlymas įvesti galutinę PVM sistemą grindžiamas dviem skirtingais pasiūlymais dėl Tarybos direktyvų: viename nustatomi sistemos principai, o kitame išsamiai išdėstomos techninės priemonės veiksmingam sistemos veikimui užtikrinti. Šie pasiūlymai atitinkamai yra: Tarybos direktyvos, kuria dėl tam tikrų pridėtinės vertės mokesčio sistemos taisyklių suderinimo ir supaprastinimo iš dalies keičiama Direktyva 2006/112/EB ir nustatoma valstybių narių tarpusavio prekybos apmokestinimo galutinė sistema, pasiūlymas (COM(2017) 569 *final*);

Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2006/112/EB nuostatos dėl galutinės valstybių narių tarpusavio prekybos apmokestinimo PVM sistemos veikimui skirtų išsamių techninių priemonių nustatymo, pasiūlymas (COM(2018) 329 *final*).

Be to, pratęsus 199a ir 199b straipsnių taikymo laikotarpį būtų galima rengti tolesnes kovos su mokesčių slėpimu priemones. Tuo tikslu, vadovaudamasi mokesčių dokumentų rinkiniu⁹, Komisija rengia pasiūlymą, kuriuo siekiama modernizuoti dabartines PVM taisykles atsižvelgiant į skaitmeninių technologijų teikiamas galimybes. Remdamasi antraštine dalimi „PVM skaitmeniniame amžiuje“, Komisija įvertins PVM ataskaitų teikimo prievoles, galbūt įtraukdama prievoles, susijusias su sandoriais pagrįstomis ataskaitomis ir patobulinta e. sąskaitų faktūrų išrašymo sistema. Taip mokesčių administratoriams turėtų būti greičiau suteikta išsamesnė informacija apie atskirus sandorius, ir taip sumažinta sukčiavimo rizika. Remiantis tokiais teisėkūros pokyčiais, ateityje reikėtų iš naujo įvertinti poreikį dar kartą pratęsti 199a ir 199b straipsnius.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Šiuo pasiūlymu ribotam laikotarpiui pratęsimos PVM direktyvos 199a ir 199b straipsniuose nustatytos priemonės, kol Taryboje tęsiamos derybos dėl galutinės PVM sistemos pasiūlymo, įskaitant PVM direktyvos 199a ir 199b straipsnių pakeitimus, siekiant juos suderinti su tos galutinės sistemos veikimu. Kadangi galutinė PVM sistema yra susijusi su prekėmis, 199a ir 199b straipsniai būtų taikomi tik paslaugoms.

Pratęsimas taip pat atitinka Komisijos pasirengimo naujoms ataskaitų teikimo taisyklėms, kurios yra kovos su sukčiavimu priemonė, laiką, todėl atvirkštinio apmokestinimo mechanizmo gali nebereikėti taikyti. Tačiau net jei šios naujos ataskaitų teikimo taisyklės būtų priimtos gana greitai, apmokestinamiesiems asmenims reikėtų laiko prisitaikyti prie naujų taisyklių, taigi, pratęsimas iki 2025 m. pabaigos atrodo tinkamas.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

PVM direktyvos 199a straipsnis apima atvirkštinio apmokestinimo mechanizmo taikymą, be kita ko, ES prekybai šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartiniais taršos leidimais (ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema (ATLPS)). Siekiant paremti žaliojo kurso tikslus, visų pirma susijusius su išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimu 55 proc. iki 2030 m., labai svarbu, kad ATLPS būtų toliau apsaugota nuo (karuselinio) sukčiavimo ir būtų išvengta ne tik finansinių nuostolių, bet ir išsaugotas sistemos patikimumas.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Šia direktyva iš dalies keičiama PVM direktyva, remiantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 113 straipsniu.

Pasiūlymu pratęsimas tam tikrų PVM direktyvos nuostatų taikymas, todėl būtina ją iš dalies pakeisti.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Pagal subsidiarumo principą, nustatytą Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnio 3 dalyje, veiksmų Sąjungos lygiu galima imtis tik tuomet, kai numatytų tikslų valstybės narės vienos

⁹ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai „Sąžiningo ir supaprastinto apmokestinimo veiksmų planas, kuriuo remiama ekonomikos atgaivinimo strategija“ (COM(2020) 312 *final*).

negali deramai pasiekti ir dėl siūlomų veiksmų masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygiu.

Tikslas kovoti su sukčiavimu taikant atvirkštinio apmokestinimo mechanizmą ir suteikiant galimybę naudoti Greitojo reagavimo mechanizmą kovos su staigiu ir stambaus masto sukčiavimu atveju būtų geriausiai pasiektas Sąjungos lygmeniu, o jo konkretus teisinis pagrindas yra PVM direktyva. Todėl norint pratęsti šių priemonių taikymą reikia iš dalies pakeisti PVM direktyvą.

- **Proporcingumo principas**

Kadangi pratęsimos priemonės yra neprivalomos ir laikinos, šis pasiūlymas yra proporcingas siekiamam tikslui – kovoti su sukčiavimu tiekiant tam tikras prekes ir teikiant tam tikras paslaugas ir padėti valstybėms narėms kovoti su staigaus ir stambaus masto sukčiavimu PVM.

- **Priemonės pasirinkimas**

Siūloma direktyva, kuria iš dalies keičiama PVM direktyva.

3. ***EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Pratęsimo galiojimo metu Komisija pateikė ataskaitą dėl atvirkštinio apmokestinimo mechanizmo, susijusio su PVM direktyvos 199a ir 199b straipsniais, veikimo ir poveikio¹⁰ ir padarė išvadą, kad šiuose straipsniuose nustatytos priemonės buvo naudingos kovojant su sukčiavimu.

Ši išsami analizė atlikta gana neseniai ir nuo to laiko PVM direktyva nebuvo pakeista, kiek tai susiję su atvirkštinio apmokestinimo mechanizmo taikymo teisinėmis sąlygomis ar praktiniais aspektais. Be to, nebuvo atlikta esminių PVM direktyvos dalinių pakeitimų siekiant struktūriškiau spręsti kovos su dingusio prekiautojo sukčiavimu Bendrijoje problemą. Galiausiai, Komisijos tarnybos neturi informacijos apie naujus sektorius, kuriuose gali būti sukčiaujama pagal dingusio prekiautojo Bendrijoje schemą ir kuriuose, kaip tinkamą priemonę, būtų galima taikyti atvirkštinio apmokestinimo mechanizmą. Todėl galima pagrįstai daryti išvadą, kad pirmiau minėti nustatyti faktai vis dar aktualūs.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Rengiant šią ataskaitą, valstybių narių prašyta pateikti informaciją apie savo patirtį ir įvertinti priemones. Su suinteresuotaisiais subjektais konsultuotasi PVM ekspertų grupėje.

Valstybės narės iš esmės manė, kad PVM direktyvos 199a straipsnyje numatytas atvirkštinio apmokestinimo mechanizmas yra veiksminga ir efektyvi kovos su sukčiavimu PVM priemonė. Pradėjus taikyti atvirkštinio apmokestinimo mechanizmą, sukčiavimas nurodytuose sektoriuose itin sumažėjo arba apskritai išnyko. Tokį patį požiūrį savo atsakymuose išreiškė ir verslo sektoriaus suinteresuotieji subjektai, su kuriais buvo konsultuotasi: jie mano, kad atvirkštinio apmokestinimo mechanizmas yra veiksminga laikina kovos su sukčiavimu priemonė.

¹⁰ Komisijos ataskaita Tarybai ir Europos Parlamentui dėl Tarybos direktyvos 2006/112/EB 119a ir 119b straipsnių poveikio kovai su sukčiavimu (COM(2018) 118/2).

Dauguma valstybių narių mano, kad nors PVM direktyvos 199b straipsnyje numatyta Greitojo reagavimo mechanizmu niekada nebuvo pasinaudota, šis mechanizmas tebėra naudinga išimtiniais staigaus sukčiavimo PVM atvejais taikytina atsargumo priemonė.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Rengiant minėtą ataskaitą konsultuotasi su PVM ekspertų grupe dėl PVM direktyvos 199a straipsnyje nurodytos priemonės veikimo ir poveikio. Iš atsiliepimų buvo matyti, kad konkrečioms prekėms ir paslaugoms taikomas atvirkštinio apmokestinimo mechanizmas yra veiksminga laikina kovos su sukčiavimu priemonė.

Apskritai neprivalomas atvirkštinio apmokestinimo mechanizmas buvo įvertintas ankstesniuose tyrimuose¹¹. Atliekant poveikio vertinimą, kuris buvo pridėtas prie pasiūlymo dėl bendro atvirkštinio apmokestinimo mechanizmo laikino taikymo, atliktas vidaus rinkos bendro atvirkštinio apmokestinimo mechanizmo vertinimas¹² (jis taip pat palygintas su sektoriniu atvirkštinio apmokestinimu).

- **Poveikio vertinimas**

Šia iniciatyva kitam ribotam laikotarpiui prailginamas PVM direktyvos 199a ir 199b straipsniuose nustatytų priemonių galiojimas, siekiant padėti valstybėms narėms kovoti su sukčiavimu PVM, kol valstybės narės Taryboje svarsto išsamesnę PVM sistemos reformą.

Atsižvelgiant į šiuo metu Komisijos vykdomą veiklą, susijusią su galutine PVM sistema ir ataskaitų teikimo prievolės modernizavimu bei jos numatomu poveikiu kovai su sukčiavimu, šiuo metu nebūtų naudinga pakartotinai įvertinti arba persvarstyti šias priemones, nes bet kokios išvados būtų laikinos ir galimai priėmus naujas taisykles jas reikėtų vertinti iš naujo.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas neturės neigiamo poveikio Sąjungos biudžetui.

5. KITI ELEMENTAI

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Kalbant apie PVM direktyvos 199a straipsnyje numatytą neprivalomą atvirkštinio apmokestinimo mechanizmą, siūlomi du pakeitimai.

Pirma, taikymo laikotarpis pratęsiamas iki 2025 m. pabaigos. Šis laikotarpis atrodo pagrįstas, kad Taryba galėtų tęsti derybas dėl galutinės PVM sistemos. Jei iki to termino galutinė PVM sistema neįsigalios, dėl laikino galiojimo sąlygos PVM direktyvos 199a straipsnyje numatyta tvarka gali baigti galioti 2025 m. Jei galutinė PVM sistema įsigaliojė iki 2025 m., 199a ir 199b straipsniai būtų iš dalies pakeisti, taigi, būtų pakeistos dabartinės taisyklės, kurių taikymas pratęsiamas.

Šis pratęsimas taip pat susijęs su Komisijos pasiūlymo dėl PVM skaitmeniniame amžiuje, kurio įsigaliojimo data šiuo etapu negali būti nustatyta, parengimu ir priėmimu. Patį pasiūlymą Komisija turėtų priimti 2022 m. Todėl šiomis aplinkybėmis 2025 m. pabaiga yra pagrįstas laikotarpis, kad Taryba priimtų pasiūlymą.

¹¹ Daugiau žr. https://ec.europa.eu/taxation_customs/system/files/2016-09/kp_07_14_060_en.pdf

¹² Poveikio vertinimas, pridėtas prie pasiūlymo, susijusio su bendrojo atvirkštinio apmokestinimo mechanizmo laikinu taikymu tiekiamoms prekėms ir teikiamoms paslaugoms, kurių vertė viršija tam tikrą ribą (SWD/2016/457).

Jei iki 2025 m. pabaigos nebūtų nustatytos nei PVM skaitmeniniame amžiuje taisyklės, nei galutinė sistema, būtų svarstoma galimybė dar kartą pratęsti PVM direktyvos 199a ir 199b straipsnių galiojimą.

Antra, daromas nedidelis techninis pakeitimas, susijęs su pasenusių ataskaitų teikimo prievolių, kuriomis buvo grindžiama minėta Komisijos ataskaita, išbraukimu.

PVM direktyvos 199b straipsnyje numatyto Greitojo reagavimo mechanizmo taikymo laikotarpis taip pat pratęsiamas iki 2025 m. pabaigos.

Pasiūlymas

TARYBOS DIREKTYVA

kuria dėl neprivalomo atvirkštinio apmokestinimo mechanizmo, taikomo tam tikroms prekėms ir paslaugoms, kurias tiekiant ar teikiant gali būti sukčiaujama, ir kovos su sukčiavimu pridėtinės vertės mokesčiu Greitojo reagavimo mechanizmo taikymo laikotarpio pratęsimo iš dalies keičiama Direktyva 2006/112/EB

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 113 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę¹,

atsižvelgdama į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę²,

laikydamosi specialios teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) dėl sukčiavimo pridėtinės vertės mokesčiu (PVM) patiriama didelių biudžeto nuostolių ir daromas poveikis vidaus rinkos veikimui;
- (2) Tarybos direktyvos 2006/112/EB³ 199a straipsniu valstybėms narėms suteikta galimybė pasirinktinai taikyti atvirkštinio apmokestinimo mechanizmą PVM mokėjimui už iš anksto nustatytas prekes ir paslaugas, kurias tiekiant (teikiant) gali būti sukčiaujama, visų pirma dingusio prekiautojo sukčiavimo Bendrijoje atvejais. Tos direktyvos 199b straipsnyje nustatyta Greitojo reagavimo mechanizmo (GRM) specialia priemone (laikantis tam tikrų griežtų sąlygų) valstybėms narėms suteikiama spartesnė leidimo pradėti taikyti atvirkštinio apmokestinimo mechanizmą suteikimo procedūra, kuria pasinaudojant galima tinkamiau ir veiksmingiau reaguoti į staigų ir stambaus masto sukčiavimą. Abu straipsniai nustoja galioti 2022 m. birželio 30 d.;
- (3) Komisija priėmė du pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų⁴ dėl galutinės PVM sistemos įvedimo, kurią taikant turėtų būti visapusiškai reaguojama į dingusio prekiautojo sukčiavimą Bendrijoje. Dėl šių pasiūlymų, kurie, kaip buvo iš pradžių

¹ OL C , , p. .

² OL C , , p. .

³ 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (OL L 347, 2006 12 11, p. 1).

⁴ Tarybos direktyvos, kuria dėl tam tikrų pridėtinės vertės mokesčio sistemos taisyklių suderinimo ir supaprastinimo iš dalies keičiama Direktyva 2006/112/EB ir nustatoma valstybių narių tarpusavio prekybos apmokestinimo galutinė sistema, pasiūlymas (COM(2017) 569 *final*) ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2006/112/EB nuostatos dėl galutinės valstybių narių tarpusavio prekybos apmokestinimo PVM sistemos veikimui skirtų išsamių techninių priemonių nustatymo, pasiūlymas (COM(2018) 329 *final*).

numatyta turėjo įsigaliooti 2022 m. liepos 1 d., vis dar deramasi Taryboje ir numatoma, kad iki tos dienos jie nebus priimti ir tą dieną neįsigalios;

- (4) remdamasi mokesčių dokumentų rinkiniu⁵ ir atsižvelgdama į antraštinę dalį „PVM skaitmeniniame amžiuje“, Komisija taip pat rengia pasiūlymą modernizuoti ataskaitų teikimo taisykles – sistemą, pagal kurią mokesčių administratoriams (galbūt tikruoju laiku) būtų teikiama išsami informacija apie atskirus sandorius, todėl atvirkštinio apmokestinimo mechanizmo taikymas galėtų tapti nebeaktualus;
- (5) 2018 m. Komisija parengė ataskaitą, kurioje nurodė nustatytus faktus, susijusius su Direktyvos 2006/112/EB 199a ir 199b straipsniuose nustatytų mechanizmų poveikiu kovai su sukčiavimu⁶. Ataskaitoje nurodyta, kad valstybės narės ir suinteresuotieji subjektai iš esmės mano, kad tos direktyvos 199a straipsnyje numatytas atvirkštinio apmokestinimo mechanizmas yra veiksminga laikina kovos su sukčiavimu PVM priemonė. Be to, toje ataskaitoje valstybės narės laikėsi nuomonės, kad GRM yra naudinga atsargumo priemonė kovojant su išimtiniais sukčiavimo PVM atvejais. Nuo tada ES PVM sistemos atvirkštinio apmokestinimo mechanizmo taikymo teisinės sąlygos ar praktiniai aspektai nebuvo pakeisti. Be to, nebuvo atlikti esminiai PVM direktyvos daliniai pakeitimai siekiant struktūriškiau spręsti kovos su dingusio prekiautojo sukčiavimu Bendrijoje problemą. Todėl galima pagrįstai manyti, kad šie nustatyti faktai ir argumentai iš esmės vis dar aktualūs;
- (6) iš to, kas išdėstyta, matyti, kad priemonės, nustatytos Direktyvos 2006/112/EB 199a ir 199b straipsniuose, – naudingos laikinos tikslinės priemonės. Joms nustojus galioti, valstybės narės netektų veiksmingos kovos su sukčiavimu priemonės, todėl tų priemonių galiojimą tikslinga pratęsti dar vienam ribotam laikotarpiui, kad Taryboje būtų galima vesti derybas dėl galutinės PVM sistemos ir kad tuo metu būtų galima toliau rengti modernizuotas ataskaitų teikimo taisykles;
- (7) todėl Direktyva 2006/112/EB turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeista,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyva 2006/112/EB iš dalies keičiama taip:

- (1) 199a straipsnis iš dalies keičiamas taip:
 - (a) 1 dalies įžanginė formuluotė pakeičiama taip:

„Valstybės narės gali iki 2025 m. gruodžio 31 d. nustatyti, kad asmuo, kuriam tenka prievolė sumokėti PVM, yra apmokestinamasis asmuo, kuriam yra skirtas šis tiekimas ar teikimas:“;
 - (b) 3, 4 ir 5 dalys išbraukiamos;
- (2) 199b straipsnio 6 dalis pakeičiama taip:

„6. 1 dalyje nustatyta speciali GRM priemonė taikoma iki 2025 m. gruodžio 31 d.“.

⁵ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai „Sąžiningo ir supaprastinto apmokestinimo veiksmų planas, kuriuo remiama ekonomikos atgaivinimo strategija“ (COM(2020) 312 *final*).

⁶ Komisijos ataskaita Tarybai ir Europos Parlamentui dėl Tarybos direktyvos 2006/112/EB 119a ir 119b straipsnių poveikio kovai su sukčiavimu (COM(2018) 118/2).

2 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

3 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*